

1

Vietettyämme joukuun 6 Itsenäisyyspäivää v1942 Vammeljärvellä kiersimme myös komppanioissa joita oli Perkjärvellä, Kiviniemessä, Viipurissa, ja Koivistolla. Yksikkömme oli 8250 4. AK Viestipataljoona, jonka komentajana oli kapt. Eino R. Liespalo.

Siinä kierroksella meni kokopäivä, jokapaikassa oli jonkinlaiset juhlat, missä tietysti piti komentajan puhua, siinä aikaa kului. Matkamme alkoi päättyä, ja saavuimme vammeljärven tien risteykseen missä sotapoliisit tarkastivat ajomääräyksiä. Samalla avatessani auton oven kuulin ilmassa lentokoneen ääntä, jossa moottori kävi epätasaisesti. Sanoin komentajalle, ei tämä ole suomalaisen koneen ääni niin hän sanoi, että mistä sinä sen äänestä tunnet.? Sanoin, että suomalaiset lentokonemekanikot ovat alan ammatti miehiä, jotka osaavat koneen rimmata, tämä käy kuin silppuri. Koneteki teki siinä kaartoa Vammeljärven päällä, mutta ei sitä näkynyt, kun oli metsä edessä ja muutenkin pimeä, ja samalla myös ääni vaimeni.

Sanoin komentajalle, että kyllä se nyt teki pakko laskun tuohon Vammeljärven jäälle, kun se ääni loppui kokonaan. Jatkoimme matkaa minulla oli semmoinen ajatus, että kyllä se kone on jäällä. Olin ajatuksissani niin komentaja kysyi mitä sinä mietit, niin kerroin hänelle ajatukseni ja sanoin, että otan konepistolin tuosta ikkunalta lähden tarkistamaan kuinka asian laita oikein on.?

Jätettyäni komentajan pois hänen asuntonsa edessä, hän hän vielä siinä sanoi, että lupaaahan, ettet lähde, kun on näin pimeä ja voi olla vaikka väijytys siellä jäällä. Niin lupasin, että lähde eikä kukaan toisetkaan lähde.

Olihan Liespalo ollut meille hyvä komentaja ja minulle hyvä esimies, johon olimme tottuneet luottamaan.

Niin palasin majapaikkaan missä kerroin tämantapahtuman. Liespalon mentyä asuntoonsa tapasi hän myös adjutantinsa ja kertoi tapauksen hänelle, hänoli samaamieltä, että vasta aamulla saa lähteä. Mutta hän sanoi adjutantille LTN Harjulle mene tarkistamaan, ettei ketään vaan ole lähtenyt sinne. Jonkun ajan päästä Harju saapuikin kämppään ja tästä asiasta keskusteltiin, sovittiin, että heti aamuteen jäkeen keräämme porukan ja lähdemme matkaan niin näen pitikö minun olettamus paikkansa.

2.

Niinkävⁿkin nukkumaan vaikka uni ei meinannut tulla ja ajatukset olivat siellä jävellä, jos se kone on tuonut vaikka desanttia ja jatkanut myöhemmin lentoa pois. Sillä näinhän Suomalaisetkin tekevät, lomalla käydessäni poikakaverini kertoi joka on siellä Itärintamalla kaukopartiossa. Vesitaso k^ujgettaa kauas selustaan laskujärvelle ja marssi huoltoteiden varssille tuhoa tekemään ja yhteyksiä katkominen. Petille käydessäni eiuni meinannut tulla kun kaikki päivän tapahtumat oli kerrattu tuli vihdoinkin väsymys ja uni. Aamulla heräsin tavallista aikaisemmin kello 5 la^utoin hii^ttovarusteeni päälleni ja kävin ulkona oli ilma hyvä sinä Io astetta pakkasta hiihtokelihyvä. Teenjuonnin jälkeen rupesinkin keräämään varusteita ensin hain tärkeimmän varusteeni konepistoolin ja tarkistin että, lipas oli täysi ja ase kunnossa.

Samalla rupesi toisiakin kerääntymään siihen paikalle joiden kanssa illalla sovittiin kaikilla oli aseestuksena kivääri ja myös sukset. Viimeiseksi saapui porukan vetäjä Luutn. Harju hänellä oli myös hii^ttovarustys^päällä asestuksena Barapellumpistooli, viimeisenä saapui kuormaauto jonkalavalle me sitten noustiin, matkan vetäjä Harju nousi hyttiin ja matka alkoi.

E^simmäinen ajatukseni olikohan tämä väärä hälyytys, mutta kun tätä illalla aamulla mietin tulini vakuuttunemmaksi että, kun auto menee Vammeljärven Uudenkirjon puoleiseen päähän niin varmasti näkee että siinä se kone on. Ja niin tapahtuⁱ kun saavuⁱimme lähelle mistä näimme sen lahden poukaman niin siellä se kone oli.

Kaikki sanoivat kyllä sinulla on hyvä vaisto missä se koneon. Kone oli käännetty ympäri siinä rannassa että että saisi pidemmän startin, ja päivävalkenisi. Mutta jää ei kestänytään ruohiston reunassa, vaan koneen sukset painuivat jään läpi ja kone jäisi siihen tosojen varaan kellumaan.

Koneessa oli 7 upseeria olivat lomalla ja Lentovene oli vaihtamassa kellukkeet suksiin. Ilmassa oli sumua ja pimeys lopuksi teki tepposensa ja eksyivät suunnassa.

Aikomus oli laskeutua jäälle ja kääntää kone laskusuuntaa ja ottaa uusisuunta Lavansaareen johon he olivat menossa. Mutta jääⁿ ruohikko teki tepposensa ja niin kone jäi tason varaan kellumaan näin kertoi ohjaaja Luutnantti.

3

Tässä tilanteessa on varmaankin porukka tehnyt päätöksen että, porukka puolet toiset lähtevät kiertämään Järveä ja osa lähtee Terijoelle menevälle tielle. Luntaoli pajon ei olisi voinnut kulkea, kun maantiellä ja se olisi ollut vähän vaarallista etenkin lentäjänhaalareissa.

Niin tämä porukka josta kerron oli J katp Luutn 2 nämä suunnistivat tielle ja vähänpellon yli metsään, mutta lumipakotti heidät takaisin jossa matkan varrella oli heinälato johon he jäivät yöksi.

Mekin jaoimme porukan kahtia osalähti kiertämään järveä ja jäljittämään heitä. Meidän porukkaan kuului Luutn Harju Alik, Virtanen Alik, Taimiaho Korp, Raita mekin läksimme jäljittämään oli helppo tehdä paksussa lumessa, kun ensiksi löysimme paikan mistä he olivat tien yli ja se löytyi. Jälkiä seuratessa ensin ladon luo ja siitä ohi ja samoja jäkiä takaisin latoon, Ensin varmistimme että he olivat siellä, toiset kiersivät latoa seurasin nurkan raosta että näin heinissä liikettä huusin toisille, pois luukulta. Ensin huusimme Idisutan ainakin 20 kertaa mutta ei vain vastausta kuulunut silloin sanoin Harjulle että, menen ja ammun parikertaa sinne heiniin niin ehkä ääntä tulee. Olin nousemassa sitä luukkuu koden niin Harju sanoi anna kun minä nousen minulla on tämä pistooli lyhyempi ase kun toi konepistooli. Hän nousi siitä päästä ylös ja ampui lippaan sinne heiniin, mutta ei vastausta hän laskeutui alas ja sanoi ei siellä ole mitään, minä sanoin on varmasti. Hän sanoi että vaihdan lippaan ja amuntoisen kerran ja niinhän nousi ylös samaanpaikkaan oli ampumassa, kun sieltä tuli kaksilaukausta takaisin toinen lävisti olkavarren ja toinen raappasi kaulaan, Harju putosi alas. Minä huusin jälleen Idisutan ei vastausta, silloin rupesin vetelemään konepistooli sarjoja ladon poikki jo rupesi ääntä kuulumaan. Ensimmäinen oli ohjaaja Luutn. joka ei haavoittunut toinenkin oli Luutn. häneltä oli luoti lävistänyt pään ja loppui siihen, kolmas oli Kapt.politrukki hänellä oli vielä pistooli käsissä kun hän laski itsensä heiniämyöten alas. Asettani en voinnut koska olisi voinnut sattua toisiin, niin napahutin konepistoolin piipulla Kapt. ranteeseen niin ase lensi ilmassa jalkojeni juureen jossa pistin sitten taskuuni, jonka myöhemmin sotapoliisit saivat.

4.

Kapteenin ensimmäinen kysymys oli, onko tämä Ino, Seivästö vai Terijoki, ei mikään näitä vaan siintä väliltä. Tässä välillä täytyi tehdä työnjako, Virtanen rupesi sitomaan Harjun olkapäätä, ei ollut mitään sidetarpeita vaan otettiin meidän omien poikien paita en mistä kenen paita siihen revittiin. Näin ohkasissa hiihtovarusteissa ei kellään ollut toisille antaa. Kun Harju oli sidottu Raita oli saannut tällä välillä hälyytettyä auton että saatiin haavoittuneet Halilankenttäsairaalaan. Ennen kun autotuli hakemaan haavoittuneet oli Harjun kylmä kun tuulikin kävi niin otimme tältä Kapteenilta turkin ja annoimme sen Harjun päälle. Sillä jäihän Kapt. vielä lentäjä haalariturkki päälle. Palattuamme yksikköömme väimme tämän lentäluutnantin omaan kämppään meillä sattui olemaan ruokaaika, niin tarjosimme hänellekin hyvää suomalaista hernekeittoa ensin ei kelvannut, vaan kun näki mekin pistelimme hyvällä ruokahalulla niin rupesisekelpaamaankin. Jälkiruoaksi tapa oli tupakka sekin hyvin kelpasi niin kaikki oli vot harasoo. Iltapäivällä kun järven toiselta puolelta oli saatu 3 upseeria hengissä 1 oli ampunut itsensä kuljetettiin vankileirille.

Kaikki näytti ensin olevan hyvin kun näinkin pienillä tappioilla selvisimme. Mutta asia ei ollutkaan niin yksin kertainen kuin luultiin, 2 päivänperätä tuli sotapoliisit kuulustelemaan ja syytös oli sotarosvous. Syytös oli siitä olimme ottaneet tämän turkin tältä Kapteenilta Harjun peitteeksi sairaalaanvientiä varten. Samalla pitiluvutusta pistooli pois. Tähänkään ei asia vielä loppunut vaan vielä kerran armeijakunnan puolesta kuulusteltiin ja syytös oli sama sotarosvous.

Mutta jälkeinpäin porukalla pohdittiin, että hyvää oltiin tekemässä vaikka se tuntuu että pahalla palkittiin. Jokusen ajan perästä saimme tietää ettei olisi saannut ottaa sitä turkkia vaikka sementinikin hyvään tarkoitukseen lämmittämään Harjua sairaalaan viettäessä.

Niin toivonkin että turkin niinkun pistoolin omistaja kaikki olisivat saanneet omansa ja rauhakaikilla.

Toivoo AT

JKK / 611 / 1982 R

Taimiaho Aarne
Tiemestarintie 4
16300 Orimattila

Js 6.12.42

Vammeljärvi

VP 4

4 liuskaa

1 valokuva (palautuspostimerkki)

palautettu 20.4.

Viestimiehenä

Lukenut:

*4.5.82 R...
17.5.82 S P G*

Keskiarvo:

6+

AIKAKAUSLEHTI

**KANSA
TAISTELI**

-miehet kertovat

Toimitus: Töölönkatu 35 B 1 b, Helsinki 26